

ALSNÄS

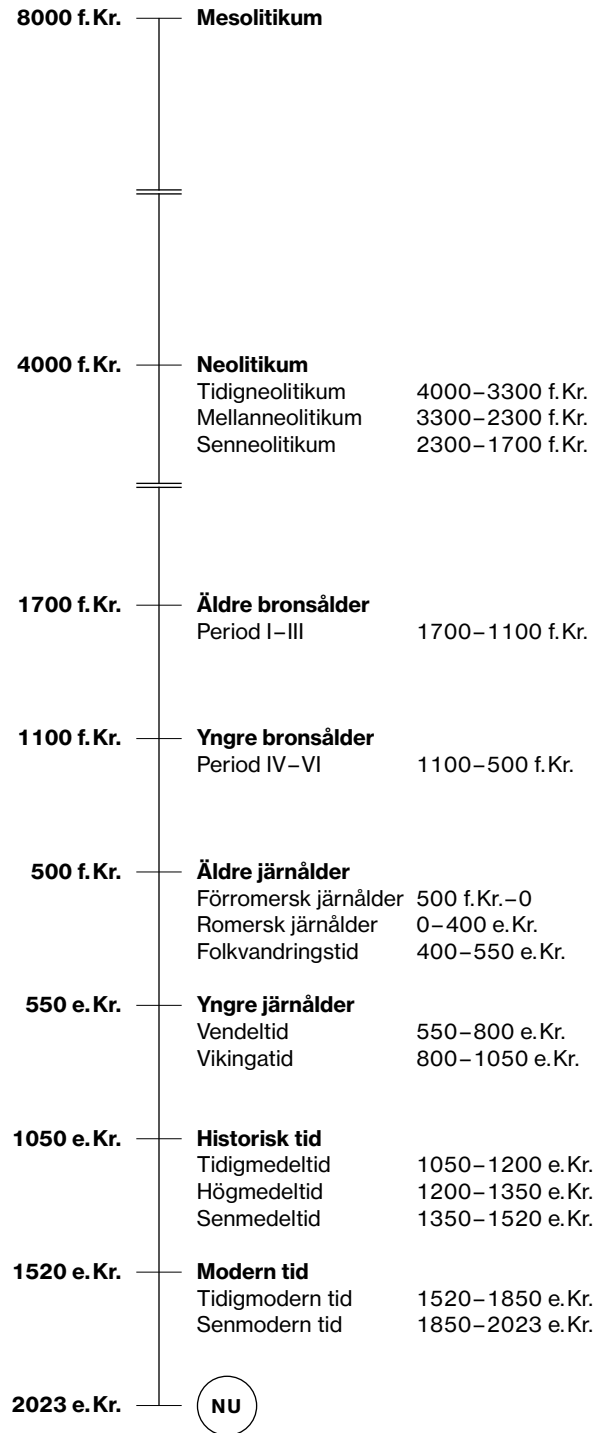
Inför anläggande av en badplats

Arkeologisk utredning

Alsnäs 1:35 och 1:84
Hammars socken
Askersunds kommun
Örebro län
Närke

JAN ÄHLSTRÖM

ARKEOLOGISK
PERIODINDELNING
FRÅN
STENÅLDER
TILL
NUTID

Alsnäs

Inför anläggande av en badplats

Arkeologisk utredning

Alsnäs 1:35 och 1:84
Hammars socken
Askersunds kommun
Örebro län
Närke

JAN ÄHLSTRÖM

Denna rapport har framställts av ett företag
vars miljöledningssystem är certifierat enligt ISO 14001
av Svensk Certifiering Norden AB

STIFTELSEN KULTURMILJÖVÅRD
PILGATAN 8 D
721 30 VÄSTERÅS

Tel: 021-80 62 80
E-post: info@kmmmd.se

© Stiftelsen Kulturmiljövård 2023

Samtliga foton av Jan Ählström.

OMSLAG
Schakt S1 och utredningsområdet sett från nordväst.

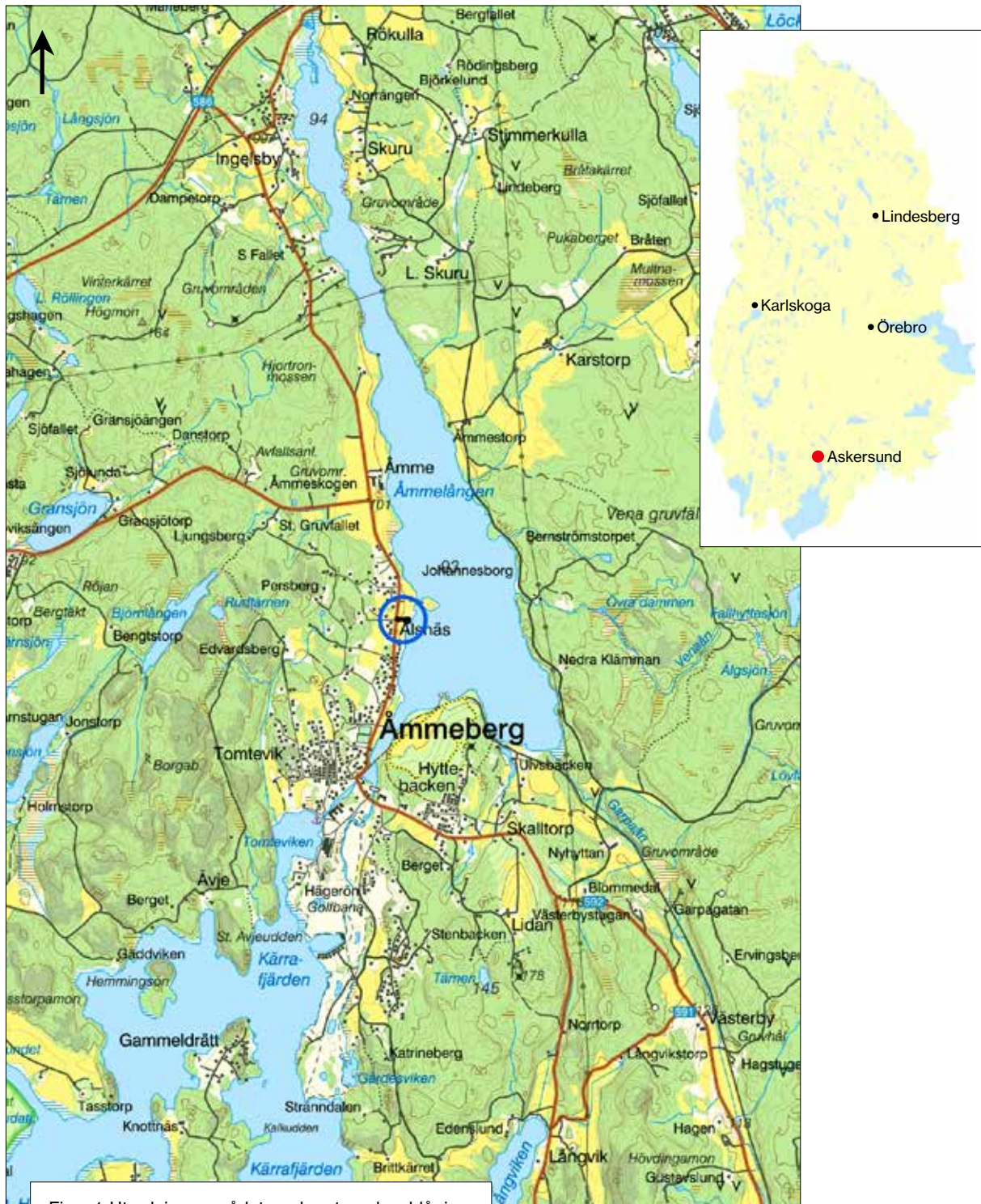
Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Publik Licens 4.0 (CC BY)
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Lantmäteriets kartor omfattas inte av ovanstående licensiering.
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Medgivande 5115614.

ISBN 978-91-8041-166-0

INNEHÅLL

Sammanfattning	5
Inledning	6
Målsättning och metod	6
Topografi och fornlämningsmiljö	6
Utredningsresultat	8
Referenser	9
Tekniska och administrativa uppgifter	10
Bilagor	11
Bilaga 1. Schakttabell	11

Figur 1. Utredningsområdet markerat med en blå ring. Utdrag ur Terrängkartan. Skala 1:50 000.

SAMMANFATTNING

Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) har utfört en arkeologisk utredning inför anläggandet av en badplats vid Alsnäs, Åmmeberg i Askersunds kommun. Utredningen tilldelades KM på direktval och bekostas av Länsstyrelsen i Örebro län.

Utredningsområdet är 1 100 m² stort och utgörs av mark vilken kommer att tas i anspråk för breddning av en körväg och anläggande av en parkeringsyta. Utredningsområdet består av östsluttande öppen mark mellan Askersundsvägen och sjön Åmmelången. I närområdet förekommer boplatser och lösfynd av stenålderskaraktär.

Utredningen har omfattat öppnande av fem maskingrävda sökschakt vilka grävdes en skopbredd breda (cirka 1,4 meter). I schakten förekom äldre odlingslager, under grästorven och matjorden, vilket innehöll lite småsten och tegelfragment. Underlaget bestod av silt med inslag av sandig silt.

Det påträffades inte någon fornlämning.

Inledning

Inför anläggandet av en badplats inom fastighet Alsnäs 1:35 och 1:84 norr om Åmmeberg, i Askersunds kommun, har Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) utfört en arkeologisk utredning. Den arkeologiska utredningen omfattade ytorna för en parkeringsplats och förstärkning av en körväg.

Uppdraget tilldelades KM på direktval av Länsstyrelsen i Örebro län. Fältarbetet utfördes under en dag i slutet av juni 2023 och utredningen bekostas av Länsstyrelsen.

Målsättning och metod

Den arkeologiska utredningen syftade till att klargöra om det finns någon fornlämning inom det aktuella området.

Utredningen har omfattat sökschaktning med grävmaskin.

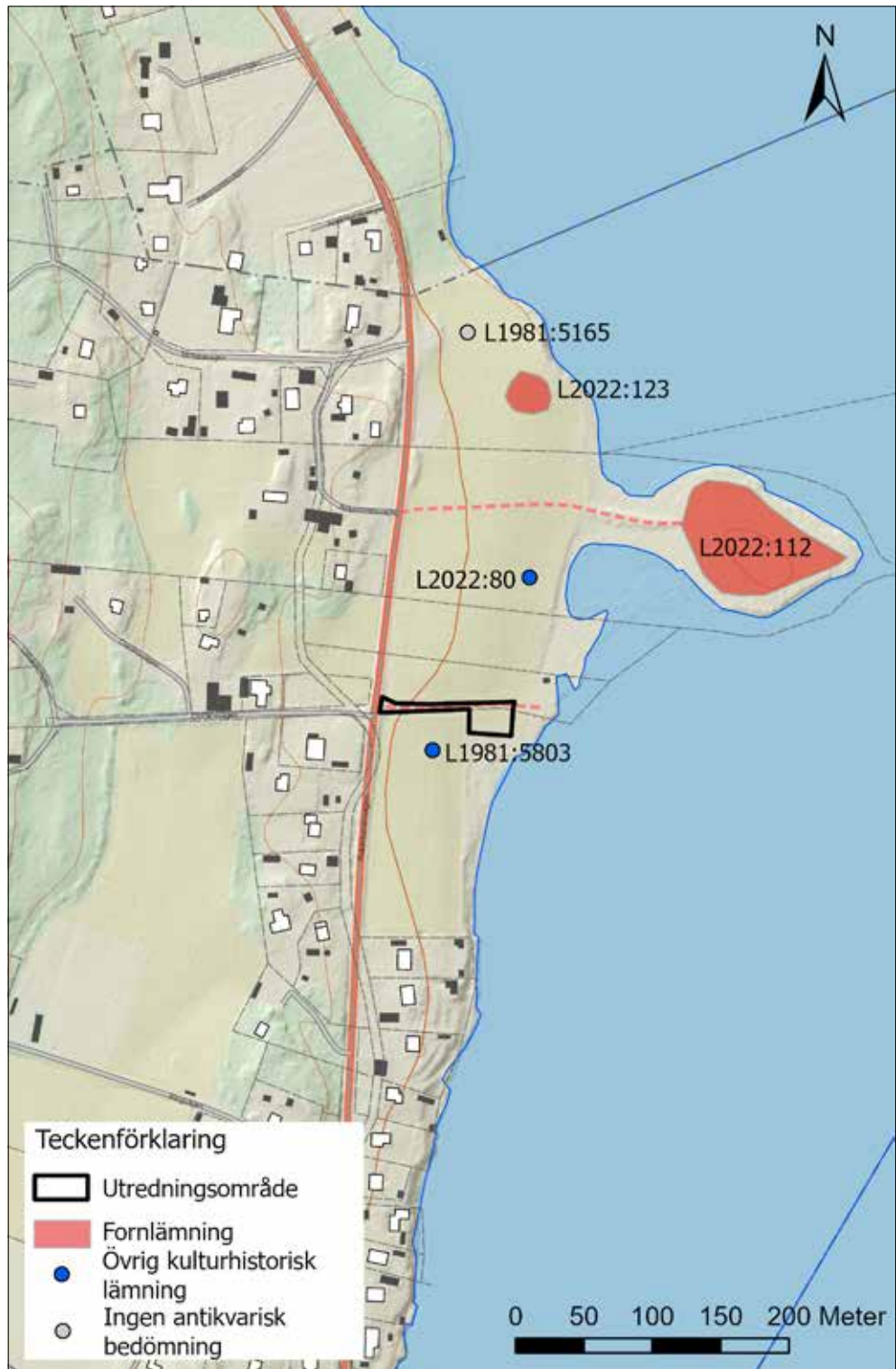
Schakten mättes in med GPS och beskrevs. Det togs översiktsfotografier.

En elledning korsar områdets västligaste del utmed Askersundsvägen. Schakten förlades ett gott stycke öster om ledningen.

Topografi och fornlämningsmiljö

Det cirka 1 100 m² stora utredningsområdet ligger i öppen mark och sträcker sig från Askersundsvägen i väster, i östsluttningen, ner mot sjön Åmmelången i öster. Området ligger 95–100 meter över havet.

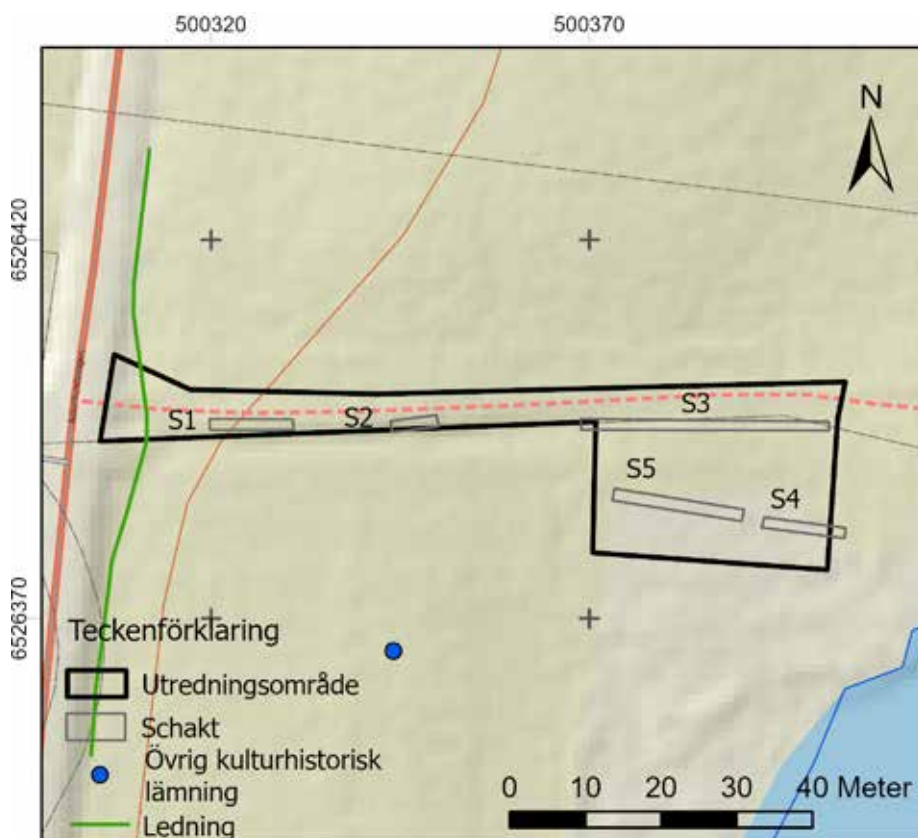
Kulturmiljöregistret (KMR) redovisar fem lämningar i utredningsområdets närhet. Söder om utredningsområdet återfinns fyndplatsen L1981:5803 där en trindyxa påträffats. Mot norr finns ytterligare en fyndplats för kvartsavslag, L2022:80, samt ytterligare mot norr är två boplatser registrerade, fornlämning L2022:112 och L2022:123, där kvarts- och flintavslag påträffats. Norr om boplatserna är en fyndplats för slagg, L1981:5165, registrerad.

Figur 2. Utredningsområdet och de omgivande lämningarna enligt Kulturmiljöregistret (KMR). Utdrag ur Fastighetskartan. Skala 1:5 000.

Utredningsresultat

Det öppnades fem schakt vilka sammanlagt motsvarar 113 m² (figur 3, bilaga 1). I utredningsområdets smala västra del förlades schakten på södra sidan om den befintliga brukningsvägen.

Figur 3. Schaktplan. Skala 1:1 000.

Figur 4. Utredningsområdet sett från väster.

Figur 5. Utredningsområdet sett från öster.

Under grästorv och matjord förekom ett cirka 0,1–0,2 meter tjockt odlingslager bestående av brun till gråbrun silt med förekomst av småsten och tegel. Under odlingslagret vidtog orörd silt eller sandig silt. I schakt s5 i öster förekom ett parti påförd sten med förekomst av tegel. Stenarna kan antingen kopplas till utfyllnad i strandkanten eller stenröjning i samband med uppodling av platsen.

Det påträffades inte någon fornlämning.

Referenser

Uppgifter ur Kulturmiljöregistret (KMR)
<https://app.raa.se/id/secure/fornreg>

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Stiftelsen Kulturmiljövård projektnr: KM23047
Länsstyrelsen dnr, beslutsdatum: 431-198-2023, 2023-04-28
Kulturmiljöregistret uppdragsnr: 202300667
Typ av undersökning: Arkeologisk utredning
Undersökningsperiod: 27 juni 2023
Personal: Jan Ählström
Landskap: Närke
Län: Örebro
Kommun: Askersund
Socken: Hammar
Fastighet: Alsnäs 1:35 och 1:84
Koordinater: X6526394 Y500305
Koordinatsystem: SWEREF 99 TM
Höjdsystem: RH 2000
Inmätningssmetod: GPS
Dokumentationshandlingar: Inga utöver denna rapport.
Fynd: Inga fynd påträffades.

Bilaga 1. Schakttabell

Schakt	Längd (m)	Djup (m)	Underlag	Beskrivning
1	12	0,3	Silt	0,2 m matjord och grästorv följt av brun silt med inslag av tegel.
2	7	0,4	Sandig silt	0,2 m matjord och grästorv följt av brun silt med lite småsten och förekomst av tegel.
3	33	0,3	Silt	0,2 m matjord följt av 0,1 m brun silt.
4	11	0,4	Silt	0,2 m matjord följt av brun silt med ställvis förekomst av småsten och bitar av tegel.
5	18	0,4–0,6	Silt	0,4 m matjord följt av brun silt med småsten och tegel. I östra delen förekom ett parti med stenar med tegelförekomst i det bruna siltlagret.